

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Süleyman BÜLBÜL

Aydın Milletvekili

Bilindiği üzere 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun geçici 8 inci maddesi kapsamında özelleştirilen termik santrallerin çevre uyum kriterlerinin yerine getirilmesi için pek çok kez çeşitli kanunlarla süre tanınmış, son olarak Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” teklifinin 50. maddesine, termik santrallerin çevresel yükümlülüklerini yerine getirmesi için son tarih olan 31.12.2019 tarihinin 30.06.2022’ye kadar uzatıldığına ilişkin hüküm konulmuş ve bu madde 02.12.2019 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmişti.

Bu kapsamda, muafiyetlerin 31.12.2019 tarihinde sona ermesiyle Kahramanmaraş Afşin A, Kütahya Seyitömer, Kütahya Tunçbilek, Sivas Kangal ve Zonguldak Çatalağzı tamamen, Manisa Soma Termik Santrali kısmen kapatılmıştır. Aynı zamanda, Orhaneli, Muğla Yatağan, Afşin B ve Çayırhan termik Santrallerinin geçici faaliyet belgesi aldığı ve Kemerköy, Yeniköy ve 18 Mart Termik Santrallerinin de çevre izni aldığı açıklanmıştı. Kapatılan termik santrallere, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından 1 yıllık süreye tabi olan geçici faaliyet belgesinin verildiği de 8.06.2020 tarihinde ifade edilmişti.

Bu kapsamda santrallerin gerekli yatırımları yaptığı, santrallerin izlendiği Bakan Kurum tarafından belirtilmiştir. Ancak hangi santralde hangi yatırımın yapıldığı, yatırımların ne aşamada ve izleme faaliyetlerinin sonuçlarının neler olduğu kamuoyuyla paylaşılmamıştır. Bu kapsamda, çeşitli sivil toplum örgütleri ve platformlar tarafından, başta Haziran ayında açılan bu santraller olmak üzere, uyuşmazlıklara konu olan bu 14 santralin halen Yönetmelikteki sınır değerleri karşılayamadığı defalarca ifade edilmiştir. Bakanlık, sınır değerlerin aşılp aşılmadığını tespit ettiği ya da edeceği analiz raporlarını, hangi santralin hangi yatırımı yapması gerektiğini ve bu yatırımların ne aşamada olduğunu, santrallerin çevre izni için başvuru yapıp yapmadığını ve diğer tüm izleme çalışmalarını derhal kamuoyuyla paylaşmalıdır.

43/111

Bir diğerk yandan Orhaneli, Muğla Yatağan, Afşin B ve Çayırhan Termik Santrallerine verilen 1 yıl süreli Geçici Faaliyet Belgesi, 01.01.2021 tarihinde sona ermiştir. Bilindiğı üzere, Geçici Faaliyet Belgesi, termik santrallerin faaliyette bulunabilmeleri için almaları gereken çevre izni ve lisansı öncesinde bir yıl süreliğine verilen belgedir. Çevre İzni ve Lisansı Yönetmeliğı kapsamında Geçici faaliyet belgesi alan işletmeler belge tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde çevre izin veya çevre izin ve lisans belgesi almak zorundadır. Bu kapsamda, GFB süresinin sona erdiği 01.01.2020 tarihinden itibaren işbu santrallerin hangi iyileştirmeleri yaptığı ve hangi yasal dayanakla faaliyetlerine devam ettiği hakkında kamuoyuna bir açıklama yapılmamıştır.

Yıllardır çevresel yükümlölüklerini yerine getirmeleri için süre tanınan ve bu süre zarfında kamudan teşvik alan şirketlerin yükümlölüklerini halen yerine getirip getirmediğı soru işaretini doğurmaktadır. Uzun süre boyunca santrallere teşvik ve muafiyet sunulmuş, bu muafiyetlere yasal zemin oluşturulmuştur. Ancak getirilen son düzenlemenin veto edilmesinin ardından santrallerin muafiyetleri sona ermiştir. Bu kapsamda çevresel yükümlölüklerin yerine getirilmemesi için artık bir gerekçe yoktur.

Kapatılan santrallerin hangi yatırımı yaptığı bilinmemekle birlikte ölçüm raporları paylaşılmamaktadır. Termik santrallerin mevzuatın gerektirdiğı çerçevede çalışıp çalışmadığı, usule uygun bir şekilde faaliyetlerine devam edip etmediğı şeffaf değildir. Hiçbir gerekçe insan yaşamından ve sağlıklı bir çevreden önemli olmamakla birlikte Anayasal yükümlölüklerin yerine getirilmesi, Anayasal bir hak olan sağlıklı çevrede yaşama hakkının artık yok sayılmaması gerekmektedir. Dolayısıyla, kamuoyuyla paylaşılması gereken pek çok konu bulunmaktadır.

Bu kapsamda;

1) Haziran ayında geçici faaliyet belgesi verilen;

- a.) Kahramanmaraş Afşin A Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?
- b.) Kütahya Seyitömer Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?
- c.) Kütahya Tunçbilek Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?
- d.) Sivas Kangal Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?
- e.) Zonguldak Çatalağzı Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?

41143

- f.) Manisa Soma Termik Santralının hangi yatırımları yapması gerekmektedir?
- g.) İşbu Termik santrallere verilen geçici faaliyet belgelerinin süresinin önümüzdeki Haziran ayında, yani 4 ay sonra sona erdiği düşünüldüğünde her bir termik santral için yatırımlar ne aşamada?
- h.) Bu termik santrallerin hangileri çevre izni için başvurmuştur?

2) 01.01.2020 tarihinde Geçici Faaliyet Belgesi alan Orhaneli, Muğla Yatağan, Afşin B ve Çayırhan termik Santrallerinin geçici faaliyet belgelerinin 01.01.2021 tarihinde sona erdiği düşünüldüğünde;

- a.) Orhaneli Termik Santraline çevre izni verilmiş midir? Verilmemişse Santral hangi yasal dayanakla çalışmaktadır?
- b.) Orhaneli Termik Santrali hangi yatırımları yapmıştır?
- c.) Muğla Yatağan Termik Santraline çevre izni verilmiş midir? Verilmemişse Santral hangi yasal dayanakla çalışmaktadır?
- d.) Muğla Yatağan, Termik Santrali hangi yatırımları yapmıştır?
- f.) Afşin B Termik Santraline çevre izni verilmiş midir? Verilmemişse Santral hangi yasal dayanakla çalışmaktadır?
- g.) Afşin B Termik Santrali hangi yatırımları yapmıştır?
- h.) Çayırhan Termik Santraline çevre izni verilmiş midir? Verilmemişse Santral hangi yasal dayanakla çalışmaktadır?
- ı.) Çayırhan Termik Santrali hangi yatırımları yapmıştır?

4) Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemi (SEÖS) Tebliği kapsamında yukarıdaki termik santraller sürekli emisyon ölçüm cihazı kurulması zorunlu olan tesislerdir. Seös sistemi olmayan tesislerin 2872 sayılı çevre kanunu ve ilgili yönetmelikleri hükümleri gereği faaliyetlerine devam etmeleri yasaklanmıştır. Bu kapsamda adı geçen termik santrallerin SEÖS ölçüm cihazı kurulu mudur?

5) Yapılan emisyon ölçümlerinin sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılması düşünülmekte midir?